

**VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA ZA VASPITAČE
ŠABAC**

SARADNJA PORODICE I DEČJEG VRTIĆA

ODABRANE TEME

Mr Mira Jovanović

Šabac, 2015.

SADRŽAJ

Predgovor	3
Detaljni nastavni program predmeta	4
1. Ciljevi, metode, ishodi	4
2. Dodatne informacije o predmetu	5
3. Predavanja	6
1. <i>Predavanje : Značaj saradnje roditelja i dečjih vrtića</i>	6
2. <i>Predavanje : Nivoi kompetentnosti roditelja i vaspitača</i>	14
3. <i>Predavanje : Modeli-oblici saradnje porodice-dečjeg vrtića</i>	21
4. <i>Predavanje : Roditeljski sastanci (opšti, grupni, individualni...)</i>	27
5. <i>Predavanje : Kućne posete vaspitača domovima roditelja/dece</i>	33
6. <i>Predavanje : Uključivanje roditelja u život i rad dečjih vrtića</i>	36
7. <i>Predavanje : Saradnja vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu</i>	39
8. <i>Predavanje : Savetodavni rad vaspitača sa roditeljima</i>	44
9. <i>Predavanje : Obrazovanje roditelja za ulogu vaspitača i saradnika</i>	47
10. <i>Predavanje : Ispitivanje obrazovnih potreba,planiranje i programiranje obrazovanja roditelja</i>	51
11. <i>Predavanje : Organizacioni oblici obrazovanja roditelja.Upoznavanje roditelja sa Konvencijom o dečjim pravima</i>	54
12. <i>Predavanje : Roditelj deteta sa posebnim potrebama</i>	58
13. <i>Predavanje: Roditelj i nadareno dete</i>	61
14. <i>Literatura</i>	65
15. <i>Prilozi</i>	66

PREDGOVOR

Skripta je sačinjena u nameri da doprinese što uspešnijem savladavanju gradiva iz predmeta Saradnja porodice i dečjeg vrtića. Predavanja za predmet Saradnja porodice i dečjeg vrtića, namenjena su studentima osnovnih strukovnih studija koji su upisali izborni predmet, na Visokoj strukovnoj školi za vaspitače u Šapcu.

Cilj i smisao izvođenja predavanja je da studenti u svakom trenutku imaju pristup ispitnoj i nastavnoj građi čime se mogu jednostavnije i bolje pripremati za praćenje nastave tokom studija, te kao pomoć pri učenju, što znači da se tokom savladavanja obaveza propisanih sadržajem nastavnog predmeta treba koristiti obavezna, a po mogućnosti i ličnim interesovanjima i dodatna literatura.

Nastavna građa prikazana je u PDF formatu na ovim stranicama. Dostupna predavanja na ovim stranicama predstavljaju "skriptu u malom" i sadrži 74 stranice detaljnog nastavnog programa i slajdova. Skripta sadrži sve teme koje su obrađene na predavanjima iz istomenog predmeta. Sve sugestije i kritike su dobro došle.

Iskreno se zahvaljujem na razumevanju.

Autor

Detaljni nastavni program predmeta

1. Ciljevi, metode, ishodi

Studijski program :

OBRAZOVANJE STRUKOVNIH VASPITAČA PREDŠKOLSKE DECE

Vrsta i nivo studija: Osnovne strukovne studije prvog stepena

Naziv predmeta: **Saradnja porodice i dečjeg vrtića**

Nastavnik: mr Mira Jovanović

Status predmeta: **Izborni**

Broj ESPB: **4**

Uslov: Bez prethodnih uslova

Cilj predmeta

Upoznati studente sa osnovnim i savremenim modelima saradnje s roditeljima. Osposobiti studente za uspostavljanje saradničkih odnosa sa roditeljima. Osposobiti studente za komuniciranje sa roditeljima i uključivanje roditelja u život i rad predškolske ustanove.

Ishod predmeta

Osposobljenost studenata za primenu savremenih modela saradnje sa roditeljima, uz zajedničko, timsko rešavanje aktuelnih teškoća i problema sa kojima se deca susreću u predškolskoj ustanovi i porodici.

Sadržaj predmeta

Teorijska nastava

Upoznavanje sa nastavnim planom i programom. Značaj saradnje roditelja i dečjih vrtića. Nivoi kompetentnosti roditelja i vaspitača. Modeli - oblici saradnje porodice - dečjeg vrtića. Roditeljski sastanci (opšti, grupni, individualni, iste uzrasne grupe...). Kućne posete vaspitača domovima roditelja - dece. Uključivanje roditelja u život i rad dečjih vrtića.

Saradnja vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu. Savetodavni rad vaspitača sa roditeljima. Obrazovanje roditelja za ulogu vaspitača i saradnika. Ispitivanje obrazovnih potreba, planiranje i programiranje obrazovanja roditelja. Organizacioni oblici obrazovanja roditelja. Roditelj deteta sa posebnim potrebama. Roditelj i nadareno dete. Upoznavanje roditelja sa Konvencijom o dečjim pravima).

Praktična nastava: Vežbe, Drugi oblici nastave, Studijski istraživački rad .Vežbe i praktična nastava su povezane sa temama predavanja. Vršice se analiza rasprava o problemima saradnje vaspitača i roditelja iz pojedinih izvora pedagoške literature i vaspitno-obrazovne prakse u predškolskim ustanovama.

Literatura

1. Grandić, R. (2005): Prilozi porodičnoj pedagogiji, Novi Sad, Savez pedagoških društava Vojvodine .
2. Pejić, R. (2010): Unapređivanje saradnje nastavnika i roditelja, Filozofski Fakultet, Istočno Sarajevo.
3. Gordon, T. (2001): Umeće roditeljstva, kako podizati odgovornu decu, Beograd, Kreativni centar, Beograd.
4. Grupa autora (1989): Roditelji u dečjem vrtiću, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.

2.Dodatne informacije o predmetu

Ocenjivanje postignuća studenta (maksimalni broj poena 100)

	Poena		Poena
Predispitne obaveze	50	Završni ispit	50
Aktivnost u toku predavanja	8	Pismeni ispit	
Praktična nastava	7	Usmeni ispit	
Kolokvijumi	20	Praktični ispit	
Seminari	15		

/Izvod iz Knjige predmeta, [Osnovne strukovne studije - program koji se realizuje od školske 2012/13. godine/](#)

3.Predavanja

TEMA

**POTREBA I ZNAČAJ SARADNJE PORODICE
I DEČIJEG VRTIĆA**

1.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

POTREBA I ZNAČAJ SARADNJE PORODICE I DEČJEG VRTIĆA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti značaj saradnje porodice i dečjeg vrtića za ostvarivanje ciljeva vaspitno-obrazovnog rada

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj partnerstva porodice i dečjeg vrtića za vaspitanje i kvalitet razvoja deteta
- + Razumeti pojmove : saradnja, partnerstvo, principi u saradnji s roditeljima
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o potrebi i značaju saradnje porodice i dečjeg vrtića
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o saradnji vrtića i porodice u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja saradnje porodice i dečjeg vrtića
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

- ✚ Značaj saradnje između predškolske ustanove i porodice za ostvarivanje ciljeva vaspitno-obrazovnog rada.
- ✚ Porodica ima ključnu ulogu u životu deteta.
- ✚ Upoznavanje sa osnovnim karakteristikama porodice (socijalne, kulturne, biološke).
- ✚ Porodica i dečji vrtić najviše odgovorni za vaspitanje i kvalitet razvoja dece.
- ✚ Zajednički rad dečjeg vrtića i porodice kao doprinos što boljem fizičkom i zdravstvenom razvoju, razvoju psihičkih sposobnosti, kao i razvoju radne, moralne, estetske, ekološke i drugih vaspitnih komponenti.
- ✚ Dečji vrtić i porodica treba da se usmere na stvaranje uslova za delovanje svih vaspitnih faktora, kako bi se obezbedili što povoljniji uslovi za socijalizaciju i humanizaciju dece.
- ✚ Obaveza dečjeg vrtića i porodice da zajednički rade na razrešavanju svih problema i teškoća koje prate razvoj deteta, kako u porodičnim i vaspitno-obrazovnim sredinama, tako i u užem i širem okruženju.

Vaspitač sa porodicom deli odgovornost u procesu donošenja odluka u vezi s vaspitanjem i obrazovanjem njihovog deteta

- Razmenjuje informacije o rastu i razvoju deteta koje roditelji mogu primeniti kod kuće
- Upućuje roditelje kako mogu proširiti ili dopuniti aktivnosti koje se odvijaju u grupi (literatura i sl.)
- Organizuje interaktivne radionice na kojima daje model za rešavanje problema
- Pita roditelje šta su za njih važni ciljevi koje su postavili za svoju decu
- Obaveštava roditelje i uključuje ih u stvaranje dugoročnih i kratkoročnih planova

Korist za dete koja se ostvaruje saradnjom vrtića sa porodicom:

- + kontinuitet porodičnog i institucionalnog vaspitanja;
- + lakša adaptacija i bolje prihvatanje vrtića;
- + kontakt sa većim brojem odraslih;
- + sagledavanje roditelja u drugom uglu.

Korist za roditelja koja se ostvaruje saradnjom vrtića sa porodicom:

- + upoznavanje svog deteta van porodičnog konteksta;
- + usavršavanje roditeljskih veština;
- + lična satisfakcija – ispoljavanje vlastitih sposobnosti, talenata

Korist za vaspitača koja se ostvaruje saradnjom vrtića sa porodicom:

- + povećanje profesionalne kompetencije - boljim poznavanjem roditelja bolje će razumeti dete, bolje planirati i organizovati rad;
- + veća podrška, razumevanje i uvažavanje od strane roditelja;
- + tehnička pomoć – od dobijanja ideja do pomoći u realizaciji.

ZNAČAJ PORODICE I VASPITAČA U RAZVOJU I VASPITANJU

Kontinuirana saradnja vrtića i porodice doprinosi, kako razvoju deteta i unapređivanju rada vaspitača tako i razvoju roditeljske uloge. Prvi korak u planiranju saradnje predstavlja upoznavanje mogućnosti i očekivanja porodice.

Osnovni principi saradnje sa porodicom baziraju se na negovanju partnerskog odnosa, poštovanju ličnosti i uloge roditelja, širokoj ponudi raznih mogućnosti za uključivanje roditelja, uvažavanju ideja roditelja, ideji da saradnja kao proces zahteva vreme, strpljivost i zajedničku odgovornost, profesionalnom odnosu prema informacijama dobijenim od roditelja, poštovanju privatnosti porodice.

ELEMENTI BITNI ZA SARADNJU/PARTNERSTVO VASPITAČA I RODITELJA

- 1) Međusobno uvažavanje znanja i veština
- 2) Iskrena i otvorena komunikacija
- 3) Razumevanje i empatija
- 4) Međusobna saglasnost u određivanju ciljeva
- 5) Zajedničko planiranje i donošenje odluka
- 6) Otvorena i obostrana razmena informacija
- 7) Pristupačnost i međusobno razumevanje
- 8) Odsutnost etiketiranja i kritikovanja
- 9) Zajednička procena napretka deteta (*istraživanje u Portlandu, prema Kunstek, 2007.*)

Roditelji isto kao i vaspitači shvataju vrednost i značaj vaspitnih postupaka, jer su zainteresovani za svoje dete.

Roditelji znaju za sklonost i motivaciju svoje dece (planiraju aktivnosti adaptirajući ih potrebama i mogućnostima svog deteta).

Roditelji najbolje poznaju decu i njihove aktivnosti, pa su od velike pomoći vaspitaču u razumevanju dece i planiranju aktivnosti za pospešivanje njihovog razvoja.

Predškolske ustanove - dopuna porodičnom predškolskom vaspitanju – znači da predškolski program doprinosi podizanju opšteg kvaliteta življenja i to tako što:

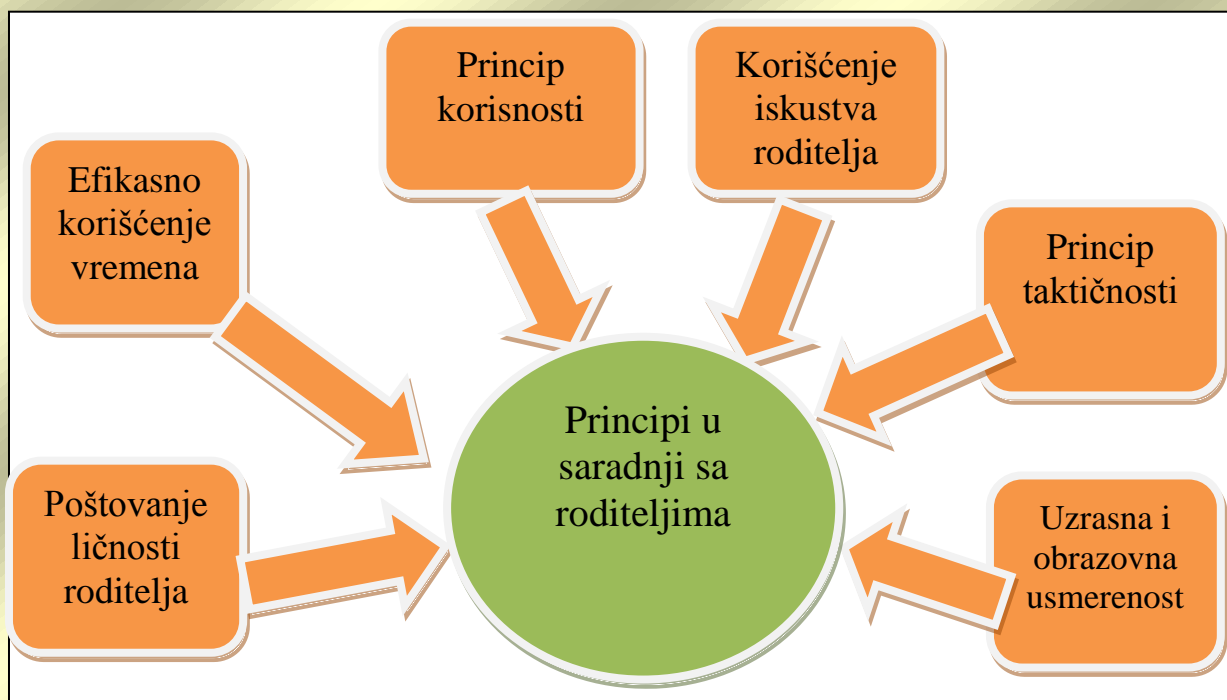
- ✚ zadovoljava potrebe porodice i njene ciljeve – tako što odgovara potrebama porodice (oblikom koji nudi, organizacijom, programski);
- ✚ omogućuje učešće roditelja u oblikovanju programa, pruža im izbore;
- ✚ obrazuje kroz informisanje i pružanje adekvatnog modela vaspitanja i obrazovanja – posredno obrazuje roditelje putem učešća, prisustva, informisanja roditelja i organizovanjem aktivnosti za roditelje;
- ✚ omogućava učešće roditelja u vaspitanju na javnom planu .

Preduslovi funkcionalne saradnje porodice i vaspitača

Za uspešnu saradnju između predškolske ustanove i roditelja potrebno je, pre svega, poznavanje uslova u koje dete živi i radi u dvema sredinama, kao i poznavanje neposrednih učesnika u vaspitanju: roditelja, vaspitača, njihovih osobina i slično. U suštini, potrebno je:

- a) Poznavanje deteta - njegovih psiholoških karakteristika, sposobnosti, potreba, interesovanja itd. ;
- b) Poznavanje roditelja - njihovog stava prema detetu;
- c) Poznavanje porodične sredine i odnosa između njenih članova - takođe dosta pomaže vaspitaču da razume dete, njegovo ponašanje, budući da u toj sredini deluju mnogi faktori i što ih vaspitač bolje poznaje, to će bolju saradnju moći da uspostavi sa roditeljima, da usmerava njihov svestran uticaj na dete, da bi doprineo ostvarenju osnovnih društvenih obaveza u podizanju i vaspitanju dece.

- d) Pored poznavanje deteta, roditelja, porodične sredine, od velike važnosti za saradnju je i sam vaspitač, njegove osobine od kojih su najbitnije, kako navodi Havelka, sledeće: ” ... da je svestrano razvijena ličnost, da stalno prati dostignuća u nauci i stiče iskustva u praksi, da poseduje široku kulturu i obrazovanje, spremnost za permanentno usavršavanje, da ima razvijen pravilan odnos prema radu i profesiji, stručnu osposobljenost za saradnju sa roditeljima.”

Slika 1. Principi u saradnji sa roditeljima

Bitna komponenta za uspešnu saradnju između predškolske ustanove i porodice je i poznavanje osnovnih principa pedagoške nauke. To su zapravo pedagoško-didaktički principi prilagođeni specifičnim uslovima u kojima vaspitači vaspitavaju decu predškolskog uzrasta. Poznavanjem osnovnih principa treba obezbediti dobre saradničke odnose, kako bi se roditelji ne samo odazvali saradnji, već i aktivnim učešćem u njoj doprineli pravilnijem podizanju i vaspitavanju svog deteta

TEMA

NIVOI KOMPETENTNOSTI RODITELJA I VASPITAČA

2.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

NIVOI KOMPETENTNOSTI RODITELJA I VASPITAČA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti nivoe kompetentnosti roditelja i vaspitača

- + Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:
- + Razumeti nivoe kompetentnosti roditelja i vaspitača
- + Razumeti pojmove : kompetencije, nivoi znanja, veština, sposobnosti vaspitača za rad sa roditeljima u predškolskoj ustanovi
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o nivoima kompetentnosti vaspitača i roditelja
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o saradnji vrtića i porodice u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o kompetencijama vaspitača i roditelja
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Odredenje osnovnih pojmova

Programsku strukturu obrazovanja vaspitača trebalo da čine nastavne oblasti i sadržaji koji će biti u funkciji razvoja i povećanja profesionalnih kompetencija neophodnih za ostvarivanje njihovih profesionalnih uloga.

Posebno se naglašava kompetentnost vaspitača za :

- + uspešno planiranje, programiranje i realizaciju vaspitno-obrazovnog rada ;
- + evaluaciju i samoevaluaciju procesa i rezultata rada, stvaranje uslova za najpotpuniji razvoj ličnosti deteta, dijagnostičko-savetodavni rad;
- + osetljivost za razvojne probleme i pomoć deci sa posebnim potrebama ;
- + ostvarivanje uspešne saradnje sa roditeljima i sl.

Nivoi kompetentnosti vaspitača :

- + nivo znanja,
- + nivo razumevanja,
- + nivo primene

Najvažnije profesionalne kompetencije vaspitača danas se pretežno dovode u vezu sa izvršavanjem određenih poslova i radnih zadataka, a što je realno moguće ostvariti samo na osnovu sledećeg:

- + poznavanja teorije i prakse vaspitanja (posebno znanja u vezi sa razvojem i vaspitanjem dece);
- + osposobljenosti za sopstveno celoživotno obrazovanje i profesionalni razvoj (posebno u vidu inovacija danas poznatijih pod nazivom »akciona istraživanja«), odnosno rešavanja problema u praksi kao posebnog vida stručnog usavršavanja u partnerstvu sa decom, kolegama i roditeljima) (Pešić, M. 1998);
- + znanja i sposobnosti za kritičko promišljanje, istraživački rad i rešavanje praktičnih problema;
- + posedovanja tzv. pedagoških sposobnosti ili »pedagoške kompetencije« (A. Stojanović, 2006), u smislu veštine približavanja deci manje razumljivih i složenijih pojava u prirodi i društvu;
- + znanja i sposobnosti potrebnih za vlastito kreiranje vaspitno-obrazovnih planova i programa;
- + znanja i sposobnosti potrebnih za stvaranja vaspitno podsticajne atmosfere u vrtiću;
- + veštine rada sa malim grupama i pojedinom decom;
- + osetljivosti za razvojne probleme i potrebe pojedine dece;
- + sposobnosti za timski rad u vaspitačkom kolektivu ili partnersko delovanje na relaciji vaspitač – roditelj ili vaspitač – druge stručne osobe;
- + znanja i sposobnost za evaluaciju i samoevaluaciju;
- + osposobljenosti za korišćenje novije obrazovne i informacione tehnologije;
- + veština komuniciranja (verbalno, govorom tela, sredstvima likovnog ili muzičkog izražavanja, empatijskog komuniciranja i sl.);
- + sklonosti ka inovacijama;
- + sposobnosti animacije i ohrabivanja dece itd.

Profesionalne kompetencije vaspitača potrebne za stvaranje poverenja:

1. Veštine otvaranja komunikacije: prihvatanje i poštovanje;
2. Pokazivanje dobronamernosti i poznavanja samog deteta;
3. Ispoljavanje zainteresovanosti za porodičnu i životnu sredinu odrastanja deteta;
4. Inicijativa za upoznavanje porodice kroz kućne posete;
5. Razmatranje očekivanja od pohađanja predškolske ustanove;
6. Informisanje roditelja o načinima pružanja podrške deci u školovanju;
7. Veštine vođenja komunikacije: aktivno slušanje, empatija, decentracija

Prema navodima autora Spaić, Kukoč, Bašić (2001), razlikujemo tri dimenzije vaspitačke kompetencije:

- + predmetnu kompetenciju – znanja određenog područja;
- + pedagoško-didaktičko-metodičku kompetenciju – obuhvata znanja i veštine posredovanja naučnih činjenica u nastavi određenog predmeta;
- + psihološku kompetenciju – osobine ličnosti vaspitača.

Okviri vaspitačkih kompetencija su:

- + profesionalna;
- + pedagoško-didaktičko-metodička;
- + radna.

Šema 1. Okviri vaspitačkih kompetencija

Pod profesionalnom kompetencijom podrazumevaju se: nivoi opšteg znanja, sposobnost planiranja, sposobnost izvođenja zadataka, samovrednovanje i vrednovanje, učešće u projektima i stručno usavršavanje.

Pedagoško-didaktičko-metodičke kompetencije podrazumevaju: poznavanje i primenu pedagoške teorije i prakse, sposobnost poučavanja i praćenja, kreiranje sadržaja (planiranje, programiranje, pripremanje), prepoznavanje i rešavanje obrazovnih problema, razumevanje socijalnih i drugih okolnosti koje mogu uticati na dečje izražavanje i ponašanje, učenje komunikacije sa roditeljima i uključivanje roditelja u rad dečjeg vrtića, povezivanje teorije i nastavnih metoda stečenih obrazovanjem u vaspitnoj praksi.

Radne kompetencije podrazumevaju:

- + veštinu saradnje,
- + predanost poslu,
- + timski rad,
- + osećaj odgovornosti,
- + kvalitet rada i
- + poznavanje jezika.

Vaspitača edukatora u sredini za razvoj i učenje, treba da odlikuje: kreativnost, inovativnost, fleksibilnost, tolerantnost, empatičnost, strpljivost, predanost razvoju obrazovnih postignuća i briga za obrazovni razvoj deteta. Razumevanje temeljnih pojmova i vrednosti, razvijanje veština i sticanje potrebnih kompetencija u području sopstvenog poziva, bitan su preduslov kvalitetnog rada i potreba savremenog društva. „Uloga prosvetnog radnika je veoma kompleksna i treba da zadovolji čitav sistem isprepletenih očekivanja svih učesnika vezanih za nastavni proces, a to su: zahtevi međunarodne zajednice, domaće javnosti, neposrednih davalaca usluga, korisnika i njihovih porodica“ (Sučević, 2008 : 71). Osim klasičnog poznavanja rada i metoda, postupaka i strategija poučavanja, vaspitač u toku svog edukativnog i vaspitnog rada mora:

- poznavati prikladne postupke u radu sa mešovitim grupama;
- biti spreman i pripremljen za timski rad;
- biti upoznat sa postupcima održavanja motivacije za učenje;
- biti sposoban za organizovanje optimalnog i motivacionog okruženja za učenje i poučavanje;
- znati primeniti i koristiti novu informacionu tehnologiju i
- znati postaviti jasne okvire discipline, ali bez prisile.

Znanja, veštine i sposobnosti vaspitača za obavljanje vaspitnog rada

Prikaz primera različitih nivoa znanja, veština i sposobnosti potrebnih vaspitačima u toku stručnog usavršavanja i pripremanja za samostalno obavljanje vaspitnog rada.

Oblasti	Nivo znanja	Nivo razumevanja	Nivo primene
1. Planiranje, programiranje, ostvarivanje i vrednovanje obrazovno-vaspitnog rada	poznaje strukturu plana i programa obrazovno-vaspitnog rada	razume povezanost između ciljeva, zadataka, sadržaja, metoda i oblika rada	primenjuje individualni pristup deci u procesu obrazovno-vaspitnog rada
2. Praćenje razvoja i postignuća dece	poznaje različite načine praćenja, vrednovanja i ocenjivanja postignuća učenika	razume kako se deca razvijaju i kako uče	prati individualni razvoj i napredovanje dece i razvoj grupe u celini
3. Saradnja sa kolegama, porodicom i lokalnom zajednicom	poznaje različite oblike saradnje sa porodicom radi obezbeđivanja podrške razvoju dece	- razume važnost timskog rada u ustanovi	poštuje princip privatnosti u saradnji sa porodicom i kolegama
4. Rad sa decom sa smetnjama u razvoju	poznaje načine uključivanja dece sa smetnjama u razvoju u obrazovno vaspitni rad	razume značaj obezbeđivanja odgovarajuće fizičke sredine za adekvatno uključivanje dece sa smetnjama u razvoju u obrazovno-vaspitni rad	organizuje aktivnosti za uključivanje dece sa smetnjama u razvoju u obrazovno-vaspitni rad
5. Profesionalni razvoj	poznaje značaj kontinuiranog profesionalnog razvoja	razume načine i tehnike planiranja stručnog usavršavanja	učestvuje u raznim oblicima stručnog usavršavanja
6. Dokumentacija	zna propise iz oblasti obrazovanja i vaspitanja	razume svrhu pedagoške dokumentacije	čuva poverljive podatke o detetu- i njegovoj porodici

Izvor: www.scribd.com/doc/67513601/Водич-за-увођење-у-посао-васпитача-у-предшколским-установима

Primeri različitih nivoa znanja, veština i sposobnosti potrebnih za samostalno obavljanje obrazovno-vaspitnog rada (primeri iz Vodiča za uvođenje u posao vaspitača u predškolskim ustanovama.2006.)

Roditeljstvo je kompleksan fenomen na koji utiču brojni faktori. Značajno je da vaspitači kod roditelja osveste koje elemente pedagoške kompetencije treba unaprediti, jer kompetentan roditelj ima kontrolu nad svojim roditeljstvom i odnosom s detetom, dobro se oseća u roditeljskoj ulozi.

Pedagoški kompetentan roditelj:

- razlikuje poželjne i nepoželjne vaspitne stilove,
- prepoznaje uticaj vaspitnih stilova na razvoj deteta,
- poznaje načela kvalitetne komunikacije i svakodnevno ih primenjuje,
- gradi kvalitetne odnose u porodičnom okruženju,
- poznaje posledice nagrada i kazni u vaspitanju .
- prepoznaje detetove potrebe, brine o njihovom optimalnom zadovoljavanju,
- poštuje dete i njegova prava,
- omogućava optimalan razvoj i vaspitanje,
- podrška je svom detetu, ohrabruje ga i podržava u svim situacijama kada dete to od njega traži i očekuje,
- svakodnevno podstiče razvoj različitih kompetencija svog deteta ,
- kreira uslove koji omogućavaju aktivno učešće deteta u obavljanju kućnih poslova i učenje deteta kako da saraduje i izbegava konflikte, ali ih i uspešno rešava.

TEMA

**MODELI – OBLICI SARADNJE PORODICE
I DEČJEG VRTIĆA**

3.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

MODELI –OBLICI SARADNJE PORODICE I DEČJEG VRTIĆA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Upoznati studente sa modelima-oblicima saradnje porodice i dečjeg vrtića

- + Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:
- + Razumeti modele-oblike saradnje porodice i dečjeg vrtića
- + Razumeti pojmove : model saradnje , oblik saradnje , vidovi saradnje , sposobnosti vaspitača za primenu modela i oblika saradnje
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o modelima-oblicima saradnje porodice i dečjeg vrtića
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o s modelima-oblicima saradnje vrtića i porodice u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o modelima-oblicima saradnje porodice i dečjeg vrtića
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

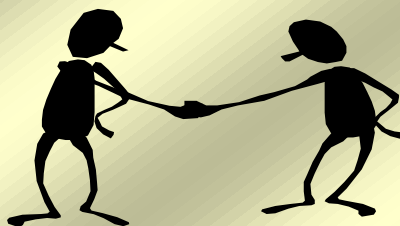
Odredenje osnovnih pojmova

Sa roditeljima je moguće sarađivati na više različitih načina:

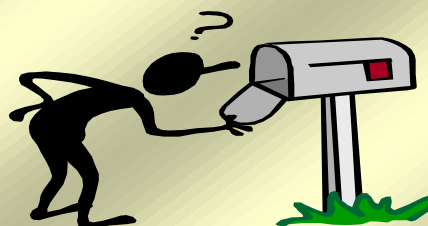
1. Oblici obostranog informisanja (razgovori, panoi za obaveštavanje roditelja, individualni razgovori, brošure za roditelje, kućne posete, telefonski pozivi...);
2. Zajedničko sticanje znanja u vaspitanju dece (radionice, roditeljski sastanci, panel diskusije, predavanja, seminari, savetovališta za roditelje, zajednička biblioteka, radne grupe...);
3. Zajedničko življenje (učesće roditelja u radu predškolske ustanove i igri dece, volontiranje, učesće u priredbama i proslavama, izletima, zajedničko druženje dece i roditelja...)

OBLICI SARADNJE SA RODITELJIMA

NEPOSREDNI

POSREDNI

NEPOSREDNI OBLICI SARADNJE

INDIVIDUALNA SARADNJA

GRUPNA SARADNJA

INDIVIDUALNA SARADNJA SA RODITELJIMA

Cilj:

Uspostavljanje saradničkih odnosa medju odraslima da bi se bolje upoznao razvoj i ponašanje deteta.

Vaspitač + roditelj = TIM

Tri etape vodjenja razgovora sa roditeljima:

1. Istaći pozitivne osobine deteta, ono što kod njega cenite...
2. Neposredan povod za poziv, razgovor o rezultatima rada ili ponašanja .
3. Izraziti optimizam da je moguće otkloniti teškoće i krizu uz zalaganje roditelja i vaspitača.

U pedagoškoj praksi zastupljeni su mnogi oblici saradnje vaspitača i roditelja.

Različiti oblici saradnje koji su do sada uveliko ostvareni i koji se i dalje planiraju i primenjuju u pedagoškoj praksi, na koje je ukazao Mandić su :

1.INDIVIDUALNI:

- ✚ POSETA RODITELJA VRTIĆU,
- ✚ POSETA VASPITAČA RODITELJSKOM DOMU,
- ✚ DOPISIVANJE.

2.RODITELJSKI SASTANCI:

a) OPŠTI RODITELJSKI SASTANCI

Na njima se govori o planu i programu za tekuću godinu i raznim aktuelnostima. Održavaju se na početku i kraju godine, po potrebi i u toku godine (npr. pojava epidemije i sl.),

b) RAZREDNI SASTANCI

(Sastanci roditelja čija su deca iste uzrasne dobi, roditelji se upoznaju sa potrebama i problemima njihove dece),

v) SASTANCI SA MANJIM GRUPAMA

(U saradnji sa pedagogom, psihologom, logopedom, lekarom i dr, rešavaju se problemi pojedinih vaspitanika, npr. Ako dvoje, troje dece u vrtiću imaju isti problem, pogodno je u saglasnosti sa roditeljima i njihovim obaveznim prisustvom organizovati ovakav oblik saradnje, kako bi iskustva bila međusobno razmenjena),

3.OPŠTE I PEDAGOŠKO OBRAZOVANJE RODITELJA:

Škola za roditelje, kursevi i seminari, diskusije.

4.ORGANIZACIJA POJEDINIH AKTIVNOSTI NA NIVOU VRTIĆA:

Radne akcije, svečanosti, priredbe, izložbe, organizovanje rekreativne nastave.

5.SAVETOVALIŠTA:

Pedagoško-psihološko, medicinsko, i savetovalište za pravno-socijalne probleme.

Tu su i drugi vidovi saradnje porodice i dečjeg vrtića:

-Dani otvorenih vrata (Određeni dan i vreme kada se vaspitač zadržava duže nakon radnog vremena),

-Rad roditelja u stručnim organima i telima vrtića. Ljubica Prodanović se već duži niz godina bavi problemima saradnje vrtića i porodice. Ona ukazuje na raznovrsne oblike saradnje vaspitača i roditelja. Smatra da se saradnja može odvijati kroz sve oblike i sadržaje međusobnog informisanja:

1.INDIVIDUALNO (Međusobna informisanost koja se odvija kroz razgovore u ustanovi i posetom porodici deteta, angažovanju roditelja na zadacima vrtića).

2.GRUPNO (Odvija se sa grupom roditelja čija deca imaju iste ili slične probleme u radu i ponašanju).

3.KOLEKTIVNO INFORMISANJE (Roditeljski sastanci : opšti, razredni, priredbe i proslave).

4.KOMBINOVANJE KOLEKTIVNE I INDIVIDUALNE SARADNJE (Ovaj oblik saradnje najčešće počinje na nekom od roditeljskih sastanaka, kolektivnim razgovorom na određenu temu, a potom se nastavlja kroz individualne kontakte vaspitača i roditelja).

➤ **NAJČEŠĆI OBLICI SARADNJE VASPITAČA I RODITELJA SU:**

- + RODITELJSKI SASTANCI,
- + INDIVIDUALNI KONTAKTI,
- + SAVETODAVNI RAD,
- + PISMENA OBAVEŠTAVANJA,
- + PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE,
- + DAN OTVORENIH VRATA,
- + SAVETOVALIŠTE ZA RODITELJE,
- + UKLJUČIVANJE RODITELJA U ŽIVOT I RAD VRTIĆA I DRUGI

TEMA

**OPŠTI RODITELJSKI SASTANCI U
DEČJIM VRTIĆIMA**

4.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

OPŠTI RODITELJSKI SASTANCI U DEČJIM VRTIĆIMA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Usvajanje osnovnih pojmova o opštim roditeljskim sastancima

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj opštih roditeljskih sastanaka
- + Razumeti pojmove : roditeljski sastanak, opšti i grupni roditeljski sastanak
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o opštim roditeljskim sastancima u dečjim vrtićima
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o opštim roditeljskim sastancima u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o pojmu opšti roditeljski sastanci
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

U vaspitno - obrazovnim ustanovama organizuju se različite forme roditeljskih sastanaka, a najzastupljeniji su:

- ✚ RAZREDNI,
- ✚ ODELJENSKI,
- ✚ MASOVNI I
- ✚ GRUPNI RODITELJSKI SASTANCI.

Zbog različite strukture roditelja, opšti roditeljski sastanci održavaju se jednom, do dva puta godišnje, najčešće na početku školske godine i na kraju, a po potrebi i češće. Ovaj oblik saradnje će biti uspešno realizovan, ako su za datu problematiku zainteresovani svi roditelji, ili barem većina.

U pripremi opšteg roditeljskog sastanka, pored uprave vrtića aktivno učestvuju pojedini vaspitači, stručni saradnici, pojedini članovi saveta roditelja.

Direktor dečjeg vrtića najčešće rukovodi ovim sastancima, u specifičnim situacijama na mestu direktora mogu se naći stručni saradnici pedagog ili vaspitač, po potrebi i roditelj što zavisi od problematike o kojoj se vodi rasprava.

Na početku školske godine, na opštem roditeljskom sastanku vrtića, roditelji se upoznaju sa sadržajima i aktivnostima koje su predviđene u godišnjem programu rada predškolske ustanove i sa svim problemima i zadacima koji stoje pred vrtićem i porodicom u sferi vaspitanja i obrazovanja dece.

Dok se na kraju školske godine roditelji upoznaju sa nivoom ostvarenih planiranih aktivnosti u godišnjem programu rada vrtića, kao i sa problemima koji su pratili život i rad vaspitanika u toku godine.

Opšti roditeljski sastanci se održavaju u toku školske godine, ukoliko je to značajno za vaspitanike, roditelje i vrtić, npr. pojava epidemije, neke vanredne životne i radne situacije, izraženi problemi nediscipline dece i sl. Ovi sastanci ne bi trebalo dugo da traju, potrebno je dobro osmisliti tok sastanka, sažeto i konkretno predstaviti problem.

Takođe, roditeljski sastanci treba da doprinesu kod roditelja uverenje o svestranom zalaganju kolektiva vrtića da se što uspešnije realizuju vaspitno-obrazovni ciljevi i zadaci. U suprotnom, roditelji će ih u narednom periodu izbegavati, tj. ukoliko su roditeljski sastanci prazni i dosadni, pogotovo ako se usmere na kritiku vaspitanika i roditelja, njihova poseta ovakvim sastancima će sigurno izostati.

RODITELJSKI SASTANCI VASPITAČA I RODITELJA DECE ISTE UZRASNE GRUPE

Ovi roditeljski sastanci organizuju se za sve roditelje čija deca pohađaju istu uzrasnu vaspitnu grupu u dečjem vrtiću, odnosno čija deca su istog uzrasta. Oni omogućavaju da roditelji sagledaju potrebe i probleme u vaspitnim grupama istog uzrasta. Na ovim, kao i na grupnim sastancima ne treba raspravljati o pojedincima, posebno ako se radi o nekim problemima i teškoćama. Vreme na ovim roditeljskim sastancima treba da bude posvećeno zajedničkim ciljevima i zadacima koje vaspitači i roditelji moraju da ostvare sa decom.

Ovakve roditeljske sastanke potrebno je organizovati za roditelje čija će deca za godinu ili dve biti u predškolskoj grupi, tj. u pripremnom programu za polazak u školu. Na ovim roditeljskim sastancima treba da prisustvuju i učitelji koji će ovu decu učiti u prvom razredu osnovne škole, kao i stručni saradnici pedagog, psiholog i dr.. Na taj način roditelji će biti bolje upućeni šta ih čeka u školi i saradnja će biti uspešnije realizovana.

Pri zakazivanju sastanaka mora se voditi računa o vremenu održavanja tako da odgovara što većem broju roditelja, a potrebno je i upoznati roditelje sa temom sastanka.

Na prvom sastanku se organizuje rasprava, a potom se usvaja plan i program saradnje dečjeg vrtića sa porodicom, tj. vaspitača, učitelja, stručnih saradnika i roditelja dece predškolskog uzrasta. Analizom upitnika koji će roditelji popuniti na sastanku ili neposredno pre sastanka, saznaće se više o deci, kao i o eventualnim teškoćama i problemima sa kojima se roditelji susreću kod dece na ovom uzrastu. Isto tako, dobro bi bilo doći do saznanja šta roditelji očekuju od uključivanja dece u pripremni predškolski program.

RODITELJSKI SASTANCI VASPITAČA I RODITELJA JEDNE UZRASNE GRUPE

Ovi roditeljski sastanci predstavljaju oblik saradnje kada vaspitači okupe roditelje dece jedne uzrasne grupe, npr. mlađeg, srednjeg, starijeg ili predškolskog uzrasta.

Na ovim sastancima roditelji i vaspitači razgovaraju o teškoćama i problemima sa kojima se susreću deca u vaspitanju, o uslovima rada, o aktivnostima za uspešniju pripremu dece za polazak u školu, život i rad u predškolskoj ustanovi. Naravno, razgovara se i o svim rezultatima ostvarenim na različitim nivoima vaspitanja, ali nikako ne treba govoriti o detetu pojedinačno, već samo o sadržajima koji su vezani za celu uzrasnu grupu.

Roditeljski sastanak se obično organizuje na početku školske godine kada se vaspitač dogovara sa roditeljima o održavanju narednih sastanaka određene uzrasne grupe. Roditelj se upoznaje sa dnevnim redom roditeljskih sastanaka i to može uticati na to ko će od njih prisustvovati ubuduće. Ovi sastanci treba da traju obično do jednog časa, mogu i duže što zavisi od problema koji se rešava.

Vreme održavanja ovih roditeljskih sastanaka treba da odgovara većini roditelja, njima rukovodi vaspitač, a može i roditelj ukoliko se dogovori sa vaspitačem. Pored roditelja i vaspitača sastanak mogu voditi i pedagog i psiholog u zavisnosti od tematike o kojoj se vodi rasprava.

GRUPNI OBLIK SARADNJE VASPITAČA I RODITELJA

Ovi roditeljski sastanci se organizuju i realizuju kada se sazna da vaspitanici imaju iste ili slične probleme. To mogu biti roditeljski sastanci za roditelje čija su deca talentovana, deca sa posebnim potrebama, deca asocijalnog ponašanja i dr.

Ovaj oblik saradnje omogućava da se ostvari uspešnija i otvorenija komunikacija vaspitača i roditelja, kao i komunikacija između samih roditelja. Vaspitač samostalno, a po potrebi sa pedagogom i psihologom, logopedom, socijalnim radnikom, lekarom organizuje grupne sastanke sa roditeljima dece vaspitne grupe koja su uključena u program pripreme za polazak u školu, a koji imaju sličan problem i teškoće u razvoju.

Grupne roditeljske sastanke vaspitač organizuje i za roditelje one dece koja pokazuju određena i posebna interesovanja, određene sklonosti i sposobnosti za neke aktivnosti, deca koja se ističu u radu i treba im dalja podrška i pomoć u radu.

Ovakav oblik saradnje omogućava da se maksimalno angažuju i vaspitač i roditelj. Istraživanja su pokazala da su roditelji veoma zainteresovani za ovakav oblik saradnje i da rado posećuju ovu vrstu sastanaka. Roditelji se na ovakvim sastancima ne ustručavaju da iskreno govore o problemima i teškoćama svog deteta, zato što se na njima sastaju roditelji dece sa sličnim problemima i teškoćama.

Ovi roditelji daju svoje predloge, razmenjuju iskustva, ukazuju na uzroke i posledice, donose zajedničke zaključke koji vaspitaču a i samom roditelju mogu biti od velike koristi.

Predlozi za održavanje uspešnog sastanka

- ✚ ohrabriti aktivno učešće u diskusiji → roditelji postaju angažovaniji ukoliko govore;
- ✚ obezbediti osobe za čuvanje dece;
- ✚ postaviti stolice u krug da bi se svako osetio aktivnim učesnikom;
- ✚ slati lične pozivnice i podsećati roditelje;
- ✚ povezati angažovane roditelje sa neangažovanim;
- ✚ ne držati duga predavanja.

Evaluacija porodičnih sastanaka

- ✚ potrebno je izvršiti evaluaciju kako bi smo uvideli da li su zadovoljene porodične potrebe i interesovanja → koristi se upitnik

Poverljivost

- ✚ politika poverljivosti jasno ističe da vaspitači ne smeju raspravljati o porodicama ili deci koja učestvuju u programu van projekta u koji je uključena porodica
- ✚ ukoliko drugi traže informacije potrebno je da se za to zatraži saglasnost od porodice.

Ovaj oblik saradnje omogućava da se ostvari uspešnija i otvorenija komunikacija vaspitača i roditelja, kao i komunikacija između samih roditelja. Vaspitač samostalno, a po potrebi sa pedagogom i psihologom, logopedom, socijalnim radnikom, lekarom organizuje grupne sastanke sa roditeljima dece vaspitne grupe koja su uključena u program pripreme za polazak u školu, a koji imaju sličan problem i teškoće u razvoju.

Grupne roditeljske sastanke vaspitač organizuje i za roditelje one dece koja pokazuju određena i posebna interesovanja, određene sklonosti i sposobnosti za neke aktivnosti, deca koja se ističu u radu i treba im dalja podrška i pomoć u radu.

INDIVIDUALNA SARADNJA VASPITAČA I RODITELJA

Ovaj oblik saradnje predstavlja jedan od učestalijih i efikasnijih oblika saradnje. Vaspitač uspostavlja direktan kontakt sa jednim ili oba roditelja i samim tim se bolje informiše o detetu.

Vaspitač se kroz ovaj oblik saradnje upoznaje sa materijalnim, zdravstveno-higijenskim i drugim uslovima života deteta u porodici. Pored toga on upoznaje načine i aktivnosti na koje roditelj ostvaruje u pružanju pomoći vaspitaniku, a u poverljivom razgovoru saznaje više o interesovanjima, sposobnostima, negativnim oblicima ponašanja deteta, o zdravstvenim i drugim teškoćama koje ima njihovo dete.

To je vrlo značajno za vaspitača. Ovakav oblik saradnje predstavlja i bolju priliku da roditelj upozna vaspitača, da stekne poverenje u njega i njegove dobre namere. Roditeljima se pruža prilika da direktno upoznaju sa zahtevima koji se postavljaju pred njegovo dete u vrtiću.

Uzajamno informisanje vaspitača i roditelja može da se ostvaruje kroz usputne i planirane razgovore. Kroz usputne razgovore roditelji vaspitačima saopštavaju one aktuelnosti na koje treba posvetiti posebnu pažnju tokom boravka deteta u vrtiću, a vaspitač saopštava roditelju neka saznanja do kojih je došao, npr. mogu to biti posebne zasluge za pokazani rezultat u nekoj od aktivnosti.

Planirani razgovori se zakazuju na predlog vaspitača ili roditelja i trajanje razgovora zavisi od problema o kome se razgovara. Planirani razgovori se zakazuju u određeno vreme i to mora biti ispoštovano i od strane roditelja i vaspitača. Roditelj i vaspitač moraju biti dobro pripremljeni za razgovor. Ovi razgovori bi trebalo da se vode bez prisustva deteta.

Svaki individualni susret vaspitača i roditelja treba da bude otvoren i iskren i samo takav može da bude od koristi i roditelju i vaspitaču, a posebno detetu u cilju njegovog uspešnijeg razvoja i vaspitanja. Pošto se ovakvi razgovori češće ostvaruju, poželjno je da vaspitač i roditelj imaju određene beležnice-dnevnike u kojima će zapisivati ono što je najbitnije.

TEMA

***KUĆNE POSETE VASPITAČA DOMOVIMA
RODITELJA, DECE***

5.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

KUĆNE POSETE VASPITAČA DOMOVIMA RODITELJA, DECE

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti i osvestiti značaj kućne posete vaspitača domovima roditelja, dece

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj i smisao kućnih poseta vaspitača domovima roditelja , dece
- + Razumeti pojmove : kućna poseta vaspitača
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o kućnim posetama vaspitača domovima roditelja , dece
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o kućnim posetama vaspitača domovima roditelja , dece u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o kućnim posetama vaspitača domovima roditelja , dece
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

Iako je poseta roditeljskom domu važan oblik individualne saradnje porodice i dečjeg vrtića, dosta je zapostavljen u vaspitno - obrazovnoj praksi. Razlozi njegovog zapostavljanja su brojni i različiti. Jedan od razloga je taj što se suprotstavljaju mišljenja u pedagoškoj javnosti o ovom načinu saradnje.

Stavovi i mišljenja koji ovaj način saradnje osporavaju su na primer: da niko nema pravo da uznemirava roditelje i da ulazi u njihov privatni život, da ta poseta neće biti od velikog značaja ni roditelju ni vaspitaču. Sve to izaziva nesigurnost kod vaspitača i zato se mnogi nerado odlučuju na ovakav oblik saradnje sa roditeljima.

Bez obzira na različite stavove, smatra se da vaspitač treba da poseti roditeljski dom jer bi se na taj način vaspitači sa roditeljima bolje upoznali i učvrstili svoju saradnju. Razgovorom o samom detetu, o njegovom ponašanju i radu u vrtiću vaspitač će ostaviti dobar i prijatan utisak na roditelja i samim tim će ga roditelji prihvatiti kao prijatelja porodice.

Samom posetom roditeljskom domu, vaspitač će da sazna dosta toga o tome kako se dete vaspitava i u kakvim uslovima živi, odnosno dobiće potpuniju sliku o detetu i njegovim roditeljima. To vaspitaču omogućava da kroz vaspitno- obrazovni rad kvalitetnije utiče na kontinuirani razvoj.

Vaspitač može da poseti roditeljski dom iz više razloga a to mogu biti npr : posete zbog duže bolesti vaspitanika, posete zbog rođendana deteta, posete zbog neke neprijatne životne situacije koja se desila u porodici deteta.

Analizirajući iskustva nastavnika i vaspitača koji su koristili ovaj oblik saradnje, došlo se do saznanja da se to odrazilo na pozitivne promene u odnosima unutar porodice, uspostavili se bolji odnosi i poboljšala međusobna saradnja, ponašanje deteta se pozitivno promenilo, roditelji su se uključili u aktivnosti u školama i vrtićima. Za ovakav način saradnje, vaspitač se mora dobro pripremiti, mora posedovati adekvatna stručna znanja kako bi mogao odgovoriti na izazovna pitanja roditelja.

Posetu roditeljskom domu vaspitač treba da najavi, odabere najpogodnije vreme i ostvari u dogovoreno vreme. U komunikaciji sa roditeljima vaspitač treba da bude ljubazan, prijatan, iskren i ozbiljan. Od roditelja ne treba očekivati mnogo i ne treba im nametati pojedine vrednosti za koje se unapred zna da neće biti prihvaćene.

Vaspitač treba da uvažava i one roditelje koji ovakav način saradnje ne prihvataju iz nekih razloga, npr. sumnjaju u vaspitača, nisu sigurni u njihove dobre namere i slično. Ima i onih roditelja koji izbegavaju posete zbog problema u braku i porodici. Da bi pridobio roditelje za ovakav način saradnje vaspitač mora da stvara što prirodniju saradničku atmosferu. Svaka poseta roditeljskom domu treba da bude u funkciji što uspešnijeg i kvalitetnijeg razvoja, vaspitanja i obrazovanja dece.

TEMA

**UKLJUČIVANJE RODITELJA
U ŽIVOT I RAD DECE U DEČIM VRTIĆIMA**

6.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE (TEMA):

UKLJUČIVANJE RODITELJA U ŽIVOT I RAD DECE U DEČJIM VRTIĆIMA NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti i osvestiti značaj uključivanja roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj uključivanja roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima
- + Razumeti pojmove : uključivanja roditelja, zajedničko življenje
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o uključivanja roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o uključivanja roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o uključivanja roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

Značajan oblik saradnje koji može doprineti unapređivanju partnerstva i zajedničkog rada vaspitača i roditelja na ostvarivanju brojnih i raznovrsnih aktivnosti sa decom.

Nivoi učešća roditelja

- + u uređivanje enterijera i eksterijera;
- + stručnim organima i telima;
- + izleti, kulturni programi;
- + realizacija stručnih tema....

Koristi od porodičnog učešća

- + Uključivanje u predškolske aktivnosti je korisno za dete, porodicu i program, obezbeđuje emocionalno i fizičko učešće;
- + Emocionalno - dete i roditelji: zadovoljni sobom, produktivni, energični, obnovljeni i spremni da se ponovo suoče sa životom, srećni i željni igre, jaka želja da se učestvuje sa nekim ili u nečemu, osećaj pripadnosti grupi;
- + Fizičko učešće - dete i roditelji: razvijanje novih veština, zaboravljanje briga, zabava i radost, relaksacija, upoznavanje novih ljudi, savladavanje stresa.

Angažovanje roditelja u život i rad dece u dečjim vrtićima je jedna od aktuelnih aktivnosti i može da bude jedan od važnih oblika saradnje vaspitača i roditelja.

Uključivanje roditelja u život i rad vaspitno - obrazovnih ustanova se može ostvarivati na osnovu inicijative ustanove. Pored brojnih prednosti, ovakav oblik saradnje sa sobom nosi i određene slabosti i nedostatke.

Saradnja između vaspitača i roditelja ostvarena angažovanjem roditelja u izvršavanju određenih aktivnosti u vrtiću treba da doprinese:

- + STICANJU MEĐUSOBNOG POVERENJA;
- + USPOSTAVLJANJU SARADNIČKOG ODNOSA IZMEĐU RODITELJA I VASPITAČA, DETETA I VASPITNE GRUPE;
- + POZITIVNIH STAVOVA RODITELJA PREMA VRTIĆU I VASPITAČU I OBRNUTO.

Kroz ovakav oblik saradnje roditelji se upoznaju sa programom rada, načinom kako da pomognu svojoj deci da se što uspešnije vaspitavaju i pripreme za polazak u školu.

Roditeljima se pruža prilika da posmatraju i sagledavaju položaj svog deteta u grupi vršnjaka u toku aktivnosti i da saznaju potrebe i vrednosti uključivanja u ove i druge aktivnosti koje im mogu pomoći za kvalitetniji rad sa decom u porodici.

Roditeljima se u skladu sa njihovim sposobnostima i mogućnostima, sa različitim afinitetima prema pojedinim radnim aktivnostima mogu angažovati u mnogim drugim aktivnostima ne samo sa decom već a vaspitačima i drugim roditeljima.

Tu su i aktivnosti tipa roditelj-roditelju, koje imaju za cilj da iskusniji roditelji pomognu novouključenom roditelju u pojedine aktivnosti koje se ostvaruju u dečjem vrtiću.

Učešće roditelja u ovakvim aktivnostima u dečjem vrtiću može biti od posebnosti koristi u rešavanju određenih problema sa kojima se roditelji lično susreću, kao i roditeljima koji imaju određene teškoće u vaspitanju svoje dece.

Sva znanja i umenja, različita iskustva kojima raspolažu roditelji su veoma značajni činioci koji mogu biti od koristi drugim roditeljima u ovim aktivnostima.

Roditelji treba stalno da budu u centru zbivanja i događanja u životu i radu vrtića. To zavisi od samih roditelja i njihove zainteresovanosti. Uključivanje roditelja u izvođenje aktivnosti koje se realizuju u vrtiću nije nimalo lak i jednostavan zadatak. Zato vaspitači treba da:

- + PODSTIČU RODITELJE I DA IM NUDE ŠTO VIŠE MOGUĆNOSTI ZA UČEŠĆE U AKTIVNOSTIMA VRTIĆA;
- + OMOGUĆE RODITELJIMA DA SAMI IZABERU ONE AKTIVNOSTI KOJE ŽELE;
- + POŠTUJU I UVAŽAVAJU UČEŠĆE KOJE RODITELJI OSTVARUJU U ŽIVOTU I RADU VRTIĆA;
- + DA BUDU STRPLJIVI U RAZVIJANJU PARTNERSKIH ODNOSA SA RODITELJIMA.

Da bi se roditelji masovnije uključivali u aktivnosti, stručni saradnici i vaspitači planiraju i programiraju ovaj vid saradnje, a roditelje kroz posebnu obuku upoznaju sa svim planiranim aktivnostima u kojima se mogu angažovati.

Uključivanje treba da se odnosi na sve roditelje, bez obzira na pol, obrazovni nivo, rasno i kulturno poreklo i materijalni status. Na osnovu angažovanosti roditelja u aktivnostima pojedini autori ukazuju na četiri tipa roditelja:

1. PARTNERE,
2. UČESNIKE,
3. DELEGATORE I
4. NEVIDLJIVE RODITELJE.

Roditelji partneri i roditelji učesnici su čvrsto povezani sa vrtićem i aktivno uključeni u sve aktivnosti. Nevidljivi roditelji i roditelji delegatori se prema vrtiću odnose pasivno i smatraju da su vaspitači stručne i odgovorne osobe za vaspitanje njihove dece.

Potrebno je da se stvaraju prilike za zajedničko življenje i druženje, međusobno upoznavanje i razmene:

- + *svakodnevne prigodne situacije* u ustanovi (prilikom dovođenja dece, spontanijih poseta roditelja i sl.),
- + *planirane situacije* radi postizanja određenih ciljeva (grupni i opšti roditeljski sastanci, konsultacije),
- + *prisustvo roditelja vaspitno-obrazovnom radu i neposredno uključivanje u njega* (pomoć vaspitaču, rad u manjim grupama dece po uputstvima vaspitača, pričanje deci o svojim iskustvima i doživljajima, davanje stručnih saveta i uputstava za izvođenje određenih poslova, unošenje novina u ambijent ustanove, organizovanje poseta, ... ,
- + *specijalne situacije* (npr. u periodu adaptacije deteta ustanovi),
- + *zajedničke aktivnosti* za koje svi imaju interes (sakupljačke aktivnosti, pravljenje nečega, dobrotvorne akcije, uređenje dvorišta, ...),
- + *zajednički izlasci* (posete pozorištu, odlazak na koncert, u šetnju, ...),
- + *praznici i proslave* (Nova godina, završna svečanost, dečji rođendani, ...).

TEMA

***SARADNJA VASPITAČA I RODITELJA U PRIPREMI DECE
ZA POLAZAK U ŠKOLU***

7.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

SARADNJA VASPITAČA I RODITELJA U PRIPREMI DECE ZA POLAZAK U ŠKOLU

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti i osvestiti značaj saradnje vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu.

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj saradnje vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu
- + Razumeti pojmove : priprema dece za školu, zrelost i gotovost
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o značaju saradnje vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o značaju saradnje vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o značaju saradnje vaspitača i roditelja u pripremi dece za polazak u školu
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

Kompleksnost i odgovornost u pripremi deteta za školu ne može se prebaciti samo na roditelje, već to podrazumeva saradnju porodice i dečjeg vrtića. Priprema dece za polazak u školu mora da pomogne svakom detetu da sopstvenim radnim aktivnostima stiče neophodni nivo osposobljenosti za nove uslove života i rada u školi, za savremene oblike učenja, saznavanja i ponašanja.

PRIPREMNI PREDŠKOLSKI PROGRAM OSTVARUJE SE U SKLADU SA Pravilnikom o opštim osnovama predškolskog programa koji sadrži:

Osnove programa nege i vaspitanja dece uzrasta do tri godine;

Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja dece od tri godine do uključenja u program pripreme za školu.

Ustanova donosi Predškolski program (u skladu sa Pravilnikom o opštim osnovama predškolskog programa). Na nivou vaspitne grupe razvija se program vaspitno-obrazovnog rada u skladu sa potrebama, mogućnosima i interesovanjima dece konkretne grupe (program se gradi i razvija u saradnji sa roditeljima dece)

Program predstavlja dopunu porodičnom vaspitanju;

- + Uspostavljanje veza (kontinuirane saradnje) između dva dela jedinstvenog sistema obrazovanja i vaspitanja (PU i OŠ) treba da olakša prelaz deteta u novo okruženje i predstavlja zajednički posao i odgovornost vaspitača i učitelja, vrtića i osnovne škole;
- + kvalifikovanost i obučenosn stručnog kadra imaju najveći uticaj na kvalitet rada i posebno su povezani sa boljim postignućem u pripremi za čitanje i pisanje;
- + aktivno uključivanje roditelja podstiče intelektualni i socijalni razvoj dece.

SPECIFIČNI ZADACI VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA U GODINI PRED POLAZAK U ŠKOLU

KADA I KAKO UČI DETE PREDŠKOLSKOG UZRASTA?

- + Kada se oseća sigurno, dobro i zadovoljno;
- + Kada se nova iskustva nadovezuju na njegova lična iskustva;
- + Kada se podstiče u učenju, kada se njegovi naizgled „mali“ koraci primete i podrže;
- + Kada učenje za njega ima značenje, kada je vezano za njegove potrebe;
- + Kada mu se omogući da uči na svoj način – brzo, sporije, manipulišući, pitanjima koja postavlja;
- + Kada mu se nude sadržaji koje može da savlada samo ili uz pomoć odraslog;
- + kada su zahtevi koji mu se postavljaju malo iznad njegovih mogućnosti (tzv. zona narednog razvoja) ;
- + Kada se uvažavaju njegov njegov način poimanja sveta;
- + Kada mu se pruža mogućnost izbora i kada se poštuje njegov izbor;
- + Kada mu se pruža mogućnost da prerađuje svoje iskustvo;
- + Kada se njegovo iskustvo proširuje događajima, doživljajima;
- + Kada ima mogućnost samoizražavanja, kreiranja;
- + Kada je način rada i proces takav da dete aktivno učestvuje u njemu;
- + Kada je u prilici da vrši razmenu sa drugima vršnjacima, starijima od sebe, mlađima, vaspitačem.....

VAŽAN ZADATAK ZA VASPITAČE:

IMATI NA UMU KARAKTERISTIKE RAZVOJA DECE SA KOJIMA OSTVARUJU PROGRAM I NE ZANEMARITI NAČINE (OBLIKE, METODE RADA) UZ KOJE DECA NAJEFIKASNIJE UČE I SAZNAJU O SVETU KOJI IH OKRUŽUJE.

Saradnja vaspitača i roditelja

- + Kontinuirana saradnja i međusobna razmena informacija i podataka tokom godine i prilikom priprema za upis u osnovnu školu (u saradnji sa jedinicom lokalne samouprave, domovima zdravlja na teritoriji opštine);
- + Bar jednom godišnje okupiti učitelje, vaspitače i roditelje dece koja polaze u školu u cilju međusobnog dogovora, informisanja roditelja o organizaciji rada u školi i sl. Kontinuirani i češći kontakti između roditelja i vaspitača (upoznavanje sa programima, načinima njihovog ostvarivanja.....);
- + Stvaranje prilika za međusobna druženja i raznovrsne aktivnosti dece i učenika (obavezne posete dece školi, upoznavanje sa prostorom škole, učiteljima, posete školskom času, zajedničke izložbe stvaralaštva, sportske manifestacije i dr.);
- + Razmatranje mogućnosti zajedničkog korišćenja objekata i sredstava kojima raspolažu predškolska ustanova i osnovna škola;
- + Stručno usavršavanje zaposlenih u predškolskoj ustanovi i osnovnoj školi;
- + Uvođenje u posao pripravnika vaspitača koji radi u školi (stručno usavršavanje, mentorstvo...)

Saradnja između predškolske ustanove i škole, po Kamenovu , može imati sledeće oblike:

- + organizovana i osmišljena poseta pripremne grupe prvom razredu osnovne škole;
- + poseta učitelja predškolskoj ustanovi;
- + uzajamno prisustvo učitelja odnosno vaspitača roditeljskim sastancima i sastancima stručnih aktiva;
- + zajednički izleti, ekskurzije, posete, priredbe i manifestacije predškolske i školske dece;
- + zajedničko korišćenje objekata, terena, itd

TEMA

***SAVETODAVNI RAD VASPITAČA
SA RODITELJIMA***

8.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

SAVETODAVNI RAD VASPITAČA SA RODITELJIMA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Usvajanje osnovnih pojmova o savetodavnom radu vaspitača i osvestiti značaj savetodavnog rada vaspitača sa roditeljima

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj savetodavnog rada vaspitača sa roditeljima
- + Razumeti pojmove : savetovanje, savetodavni rad
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o značaju savetodavnog rada vaspitača sa roditeljima
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o značaju savetodavnog rada vaspitača sa roditeljima u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o značaju savetodavnog rada vaspitača sa roditeljima
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

„Savetovanje se može definisati kao : proces od-ličnosti-do-ličnosti, u kome se jednoj ličnosti pomaže da poveća svoje razumevanje i sposobnost za rešavanje svojih problema“

(Mortesen-Šmuler)

Jedan od važnih zadataka vaspitača je organizovanje i izvođenje savetodavnog rada sa roditeljima, u cilju što uspešnijeg razvoja vaspitanja dece, kao i rešavanje njihovih aktuelnih teškoća i problema sa kojima se susreću u dečjem vrtiću i porodici.

ZNAČAJ SAVETODAVNOG RADA

„Savetovanje je više od davanja saveta, ono je više i od rešavanja neposrednih problema. Ono se bavi stavovima i dugoročnim planiranjem; bavi se više uzrocima nego simptomima. Savetovanje i po svojim posledicama mora biti izdržljivije i trajnije. U tom pogledu mu je potrebno više vremena i planiranja nego pri davanju saveta ili obaveštenja. Efikasno savetovanje iziskuje veštinu i umešnost od savetnika. Štaviše, ne postoji nikakav nadomestak toploti i razumevanju u situaciji savetovanja“

(Mortensen-Šmuler)

Savetodavni rad vaspitača sa roditeljima treba da doprinese

- uspešnijem i kvalitetnijem razvoju,
- vaspitanju i obrazovanju dece u dečjem vrtiću i porodici ,
- kvalitetnoj pripremi deteta za školu,
- razrešavanju aktuelnih teškoća i problema sa kojima se deca susreću u dečjim vrtićima

Savetodavni rad se može ostvarivati

- sa roditeljem pojedinačno
- sa grupom roditelja

Individualni savetodavni rad vaspitača i roditelja odnosi se na rešavanje pojedinačnih i konkretnih problema na koje roditelj ukazuje, a bitni su za uspešniji psihofizički razvoj deteta, njegovo vaspitanje i učenje.

Grupni savetodavni rad vaspitač ostvaruje sa grupom roditelja čija deca imaju iste ili slične teškoće i probleme u razvoju, vaspitanju i učenju, a što podrazumeva i aktuelne probleme koji prate roditelje u pripremi dece za polazak u školu.

Kroz savetodavni rad vaspitač kod roditelja može da utiče i na formiranje određenih stavova, uverenja i vrednosnih orijentacija potrebnih za ostvarivanje mnogobrojnih i raznovrsnih uloga u razvoju, vaspitanju i obrazovanju dece.

TEMA

***OBRAZOVANJE RODITELJA
ZA ULOGU VASPITAČA I SARADNIKA***

9.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE (TEMA):

OBRAZOVANJE RODITELJA ZA ULOGU VASPITAČA I SARADNIKA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Usvajanje osnovnih pojmova o obrazovanju roditelja za ulogu vaspitača i saradnika

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj obrazovanja roditelja za ulogu vaspitača i saradnika
- + Razumeti pojmove : obrazovanje roditelja , uloga saradnika
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o značaju obrazovanja roditelja za ulogu vaspitača i saradnika
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o značaju obrazovanja roditelja za ulogu vaspitača i saradnika u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o značaju obrazovanja roditelja za ulogu vaspitača i saradnika
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Odredenje osnovnih pojmova

Saradnja roditelja i vaspitača važan je preduslov optimalnog razvoja i vaspitanja deteta u institucionalnom kontekstu.

Profesionalna uloga vaspitača i životna uloga roditelja uveliko su slične.

Polaskom deteta u vrtić vaspitači i roditelji postaju saradnici na zajedničkom zadatku nege, vaspitanja i obrazovanja deteta.

Zbog toga je važno da roditelji i vaspitači u međusobnu saradnju ulažu mnogo poverenja, otvorenosti, tolerancije, objektivnosti i spremnosti za uvažavanje ličnih i profesionalnih kompetencija, razmenu informacija o detetu, usklađivanje vaspitnih uticaja i zajedničko rešavanje problema u razvoju deteta.

Polazišta u obrazovanju roditelja:

- Svest roditelja o sopstvenoj ulozi
- Odgovornosti u vaspitanju deteta
- Spremnost na promene

Promene u savremenoj porodici i reformski procesa u sistemu školstva stvaraju:

- potrebu obrazovanja roditelja,
- pripremu roditelja za saradnju sa vaspitačem .
- Uloga andragogije u obrazovanju roditelja, multidisciplinarno i interdisciplinarno proučavanje.
- Pedagoška kultura roditelja, obrazovne potrebe, porodica, vaspitanje, društvo – kao ključni pojmovi
- Razvoj pedagoške kulture roditelja za vaspitno delovanje u porodici - tema mnogih savetovanja, seminara, kurseva, polazišta u radu «škola za život» i savetovališta u okviru društvenih i stručnih organizacija i institucija.
- Pitanje utvrđivanja obrazovnih potreba roditelja u cilju osposobljavanja za vaspitno delovanje u porodici nije naučno tretirano u smislu predloga za sistemskim rešenjima u nas.
- Krajem XX veka, pedagoška kultura roditelja i mogućnosti vaspitnog delovanja u porodici, postaje predmet interesovanja pedagogije, andragogije, sociologije i pravne nauke i samog društva .

TEMA

***ISPITIVANJE OBRAZOVNIH POTREBA,
PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE OBRAZOVANJE
RODITELJA***

10.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE (TEMA):

ISPITIVANJE OBRAZOVNIH POTREBA, PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE OBRAZOVANJE RODITELJA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Osvestiti značaj ispitivanja obrazovnih potreba, planiranja i programiranja obrazovanja roditelja

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti značaj i potrebu ispitivanja obrazovnih potreba, planiranje i programiranje obrazovanja roditelja
- + Razumeti pojmove : obrazovne potrebe, planiranje i programiranje obrazovanja
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o značaju ispitivanja obrazovnih potreba , planiranju i programiranju obrazovanja roditelja
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o značaju ispitivanja obrazovnih potreba , planiranju i programiranju obrazovanja roditelja u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o značaju ispitivanja obrazovnih potreba , planiranju i programiranju obrazovanja roditelja
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

Obrazovne potrebe roditelja podrazumevaju razliku između znanja i umenja, veština, stavova i vrednosti koje roditelji poseduju i onih koje su im potrebne za kompetentnije roditeljstvo u ostvarivanju brojnih uloga u razvoju i vaspitanju dece.

Može se govoriti o društvenim i individualnim obrazovnim potrebama roditelja, čiji je prevashodni zadatak usmeren na sticanje savremenih znanja, umenja i veština neophodnih za obavljanje brojnih uloga u podizanju i vaspitanju dece. Utvrđivanje obrazovnih potreba roditelja prevashodno treba da omogući vaspitaču da se na najracionalniji način identifikuju obrazovni deficiti kod roditelja i da se oblikuju predlozi tema za njihovo što efikasnije i kvalitetnije obrazovanje i osposobljavanje za brojne uloge i ostvaruju ulogu vaspitača.

Rad vaspitača na utvrđivanju obrazovnih potreba roditelja treba a ima podršku pedagoga i drugih stručnjaka i da od njih po potrebi dobije i stručnu pomoć. Očekuje se da vaspitač zavisno od nivoa njegove osposobljenosti, invetivnosti i kooperativnosti, ostvari što bolju saradnju sa roditeljima.

Planovi programi obrazovanja i osposobljavanja roditelja za brojne uloge u procesu razvoja i vaspitanja dece, po svojoj strukturi i sastavu moraju biti podložni stalnom menjanju i modifikaciji, individualizaciji i aktuelizaciji.

U koncipiranju i donošenju planova i programa obrazovanja važno je uključivanje samih roditelja. Plan obrazovanja roditelja treba da sadrži cilj plana i programa, namenu plana i programa, plan rada sa određenim rokovima realizacije, program sa kratko razrađenim sadržajem, oblike, sredstva i metode koji će se primenjivati u ostvarivanju plana i programa, preporučenu literaturu, načine i mere praćenja i procenjivanja procesa obrazovanja.

TEMA

ORGANIZACIONI OBLICI OBRAZOVANJA RODITELJA. UPOZNAVANJE RODITELJA SA KONVENCIJOM O DEČJIM PRAVIMA

11.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

ORGANIZACIONI OBLICI OBRAZOVANJA RODITELJA. **UPOZNAVANJE RODITELJA SA KONVENCIJOM O DEČJIM PRAVIMA**

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Usvajanje osnovnih pojmova o organizacionim oblicima obrazovanja roditelja i upoznavanje roditelja sa Konvencijom UN o dečjim pravima.

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti organizacione oblike obrazovanja roditelja i upoznavanje roditelja sa Konvencijom UN o dečjim pravima
- + Razumeti značaj i potrebu obrazovanja roditelja i upoznavanje roditelja sa Konvencijom UN o dečjim pravima
- + Razumeti pojmove : oblici obrazovanja roditelja, Konvencija UN, dečja prava
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o značaju organizovanja različitih oblika obrazovanja roditelja za upoznavanje sa Konvencijom UN o dečjim pravima.
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o značaju organizovanja različitih oblika obrazovanja roditelja za upoznavanje sa Konvencijom UN o dečjim pravima.u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o značaju organizovanja različitih oblika obrazovanja roditelja za upoznavanje sa Konvencijom UN o dečjim pravima
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera

✚ Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

U praksi obrazovanja i vaspitanja za život u porodici, koriste se različiti organizacioni oblici kao što su kursevi, seminari, predavanja, ciklusi predavanja, različiti oblici roditeljskih sastanaka, roditeljske večeri, diskusija i razgovori, klub za roditelje, tematske večeri, večeri za starije, Škola za roditelje, okrugli sto i dr.

Psihološko-pedagoška i zdravstvena edukacija roditelja se može realizovati u predškolskoj ustanovi :

- ✚ putem predavanja,
- ✚ prezentovanja prigodnih tekstova na panoima za roditelje,
- ✚ edukativnih radionica

U andragoškoj literaturi spominju se i drugi organizacioni oblici obrazovanja roditelja :

- ✚ savetovaništa za roditelje,
- ✚ klubovi za roditelje,
- ✚ škole za život i dr.

UPOZNAVANJE RODITELJA SA KONVENCIJOM O DEČJIM PRAVIMA

Vaspitači u predškolskoj ustanovi, u sklopu opšte brige o deci, kao i vaspitanja dece za mir, toleranciju i dr. moraju se upoznati sa Konvencijom UN o pravima deteta. Cilj i zadatak ove konvencije je da se vaspitači i roditelji blagovremeno upoznaju sa pravima dece, da razgovaraju sa decom o njihovim pravima, a prevashodno da se zalažu i maksimalno angažuju za što potpunije ostvarivanje dečjih prava.

Sva deca imaju pravo i potrebu da budu podučavana i da se obrazuju. Razlike koje se pojavljuju u radu su posledica predrasuda, prenaplašenih razlika među decom (po uzrastu, polu, sposobnostima i ostalom).

Sva deca treba da uče i da se razvijaju. Posebne obrazovne potrebe dece sa poteškoćama u razvoju ogledaju se pre svega u obezbeđivanju posebnih pristupa, kao i posebnih didaktičkih sredstava i učila.

Svako dete ima specifične obrazovne potrebe, a neophodno je ukazati na specifične vaspitne i obrazovne potrebe dece sa poteškoćama u razvoju.

Uloga vaspitača je izuzetno značajna, pored samog obrazovanja i vaspitanja ove dece na njima je i da drugu decu nauče da na najbolji mogući način prihvate svoje drugare koji su drugačiji. Takva vrsta rada je veliki izazov za vaspitača. Interaktivni pristup u radu oplemeniće vaspitače, kao i ostalu decu u grupi. Možda će se pojavljivati i različiti problemi, ali vaspitači moraju biti svesni da su svi rešivi i da u tome nisu sami. Naše vaspitno-obrazovne ustanove sve više rade po inkluzivnom modelu, a to ne može da se razvije, u pravom smislu te reči, bez aktivnog i odgovornog odnosa vaspitača i roditelja.

Propisi koji regulišu pravo na obrazovanje i vaspitanje dece sa poteškoćama u razvoju

-Konvencija o pravima deteta (član 23) priznaje deci sa mentalnim i fizičkim smetnjama u razvoju pravo na posebnu brigu, pravo da uživaju pun i kvalitetan život u uslovima koji olakšavaju njihovo aktivno učešće u zajednici, pomoć koja je besplatna (kada je god to moguće), pravo na obrazovanje.

-Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 62/03, 64/03, 58/04 i 62/04, 72/2009, 52/2011, 55/2013) obezbeđuje jednake mogućnosti za obrazovanje dece i učenika sa smetnjama u razvoju i pravo na obrazovanje i vaspitanje koje uvažava njihove posebne obrazovne i vaspitne potrebe.

-Propisano je da deca i učenici ostvaruju pravo na kvalitetan obrazovno-vaspitan rad u skladu sa ratifikovanim međunarodnim ugovorima. Dužnost je obrazovne ustanove da takav rad obezbedi. Odredbama istog Zakona propisano je da se sistemom obrazovanja i vaspitanja obezbeđuje, pored ostalog, obrazovanje i vaspitanje koje odgovara stepenu razvoja i uzrastu deteta, odnosno učenika; jednaka mogućnost za obrazovanje dece i učenika sa smetnjama u razvoju; maksimalna horizontalna i vertikalna pokretljivost u okviru sistema obrazovanja i vaspitanja.

-Svako dete ima pravo da bude upisano u redovnu vaspitnu grupu. Odluku o tome donosi roditelj. Ukoliko je to potrebno, predškolska ustanova (vrtić) doneće za dete individualni vaspitno-obrazovni plan. To znači da će zaposleni pratiti njegovo napredovanje i razvoj, uključivaće ga u aktivnosti prema njegovim mogućnostima, i planiraće ciljeve za dalji rad sa njim.

U svim konvencijama i deklaracijama o pravima deteta u delu koji se odnosi na decu sa posebnim potrebama postoji zajednički stav koji glasi: Dete sa razvojnim teškoćama je dete sa posebnim potrebama a dete sa posebnim potrebama je dete.

- ✚ Naša zemlja je od 1989. godine potpisnik Konvencije o pravima deteta Ujedinjenih Nacija u kojoj se član 23 posebno odnosi na decu sa razvojnim teškoćama u kojem je naglašeno da Mentalno ili fizički nesposobno dete treba da uživa pun i kvalitetan život u uslovima koji obezbeđuju dostojanstvo, unapređuju samopouzdanje i olakšavaju njegovo aktivno učešće u zajednici.
- ✚ Shodno tome, za decu predškolskog uzrasta, vrtić je najprirodniji ambijent za podsticanje svih aspekata razvoja. Sve kasnije deklaracije i konvencije u kojima su razmatrane mogućnosti aktivne podrške detetu sa posebnim potrebama tokom njegovog odrastanja, kao npr. Salamanka dokument koji razmatra mogućnost podrške deci u školi, predviđaju primenu istih principa od vrtića do ulaska u odraslo doba.

Osnovne ideje Inkluzivnog programa

- ✚ potrebe deteta i razvijenost njegovih sposobnosti su osnovni kriterijumi za izbor programa koji su mu namenjeni,

- ✚ vaspitači su dodatno edukovani i osposobljeni za rad sa svakim detetom, znaju da prepoznaju njegove potrebe, iskoriste očuvane sposobnosti i podstaknu razvoj deteta u svim aspektima,
- ✚ roditelji su partneri vaspitačima u podsticanju razvoja deteta,
- ✚ ovakav vrtić je dostupan svakom detetu bilo da ima ili nema razvojne teškoće za ulazak u vaspitnu grupu osim što je pripremljeno samo dete sa smetnjama u razvoju i njegovi roditelji, pripremljen je i vaspitač ali i ostala deca u grupi i njihovi roditelji.

TEMA

**RODITELJ DETETA SA POSEBNIM
POTREBAMA**

12.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

RODITELJ DETETA SA POSEBNIM POTREBAMA

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima i karakteristikama dece sa posebnim potrebama, ulogom i značajem roditeljstva dece sa posebnim potrebama.

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti pojam dete sa posebnim potrebama, ulogu i značaj roditeljstva sa posebnim potrebama
- + Razumeti pojmove : dete sa posebnim potrebama, roditeljstvo
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o deci sa posebnim potrebama, ulogom i značajem roditeljstva sa posebnim potrebama
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o deci sa posebnim potrebama, ulogom i značajem roditeljstva sa posebnim potrebama u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o o deci sa posebnim potrebama, ulogom i značajem roditeljstva sa posebnim potrebama
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- + Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- + Kontinuirana provera
- + Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

- ✚ Savetovanje vaspitača i roditelja dece sa posebnim potrebama

Pedagoški proces u kome, osposobljen i iskusan stručnjak pomaže drugoj osobi, bavi se unapređivanjem dečjeg sporazumevanja, samoprihvatanja, pomaže deci da planiraju, donose odluke i rešavaju svoje specifične probleme, da razumeju sebe, da realno procenjuju svoje mogućnosti i ograničenja, da lakše savladaju poteškoću.

Rešavanje socijalnih i emocionalnih problema, to je dakle kreativni proces koji ima zadatak da podstiče razvoje, otklanja probleme i teškoće u razvoju i traga za najboljim putevima samoaktualizacije i lakšeg prilagođavanja deteta sa posebnim potrebama.

- ✚ Kada radi sa porodicom deteta sa posebnim potrebama vaspitačev cilj je dobrobit deteta.
- ✚ Najsigurniji način za postizanje dobrobiti deteta je partnerski odnos sa roditeljima.
- ✚ Naglasak je na odnosu vaspitač – roditelj, jer roditelji imaju presudnu ulogu u svim aspektima brige o detetu.
- ✚ Roditelj edukuje vaspitača – u oblasti poznavanja deteta, roditelj je ekspert.

Dobro vođenim razgovorom, od roditelja možemo mnogo saznati o detetu: kako se dete ponaša u određenim situacijama, u društvu, u različito doba dana, kada je samo, šta ga razdražuje, čemu se raduje, koje aktivnosti mu dobro idu, šta voli da radi, šta ga motiviše, koje su porodične vrednosti, koja su očekivanja roditelja vezana za dečji vrtić...

- ✚ Značaj odnosa poverenja roditelja deteta sa posebnim potrebama sa vaspitačem,

Informacija od roditelja o ponašanju deteta u porodici pomažu vaspitačima da steknu celovitu sliku o detetu i tako optimalno usklade svoje postupke u radu sa specifičnim sposobnostima i potrebama deteta.

Vaspitač mora da poseduje znanja iz oblasti inkluzivnog obrazovanja. Dakle svaki vaspitač treba da:

- ✚ razume značaj uticaja vršnjaka i sredine na razvoj i obrazovanje dece sa posebnim potrebama;
- ✚ razume značaj stvaranja atmosfere poštovanja različitosti;
- ✚ poznaje načine uključivanja dece sa posebnim potrebama u razvoju u vaspitnom procesu;
- ✚ zna da organizuje aktivnosti za uključivanje dece sa poteškoćama u razvoju u vaspitni rad;
- ✚ razume značaj principa individualizacije procesa učenja dece sa poteškoćama u razvoju;
- ✚ poznaje važnost praćenja, individualnog napredovanja i postignuća dece sa poteškoćama u razvoju i da
- ✚ razume značaj obezbeđivanja odgovarajuće fizičke sredine za adekvatno uključivanje dece sa poteškoćama u razvoju u vaspitni process.

TEMA
RODITELJ I NADARENO DETE

13.Predavanje

SADRŽAJ NASTAVNE JEDINICE

RODITELJ I NADARENO DETE

NASTAVNI CILJEVI I ISHODI UČENJA:

Cilj: Predstaviti nadarenost kao fenomen i osvestiti važnost roditelja u razvoju nadarenosti kod deteta.

Ishodi učenja: nakon upoznavanja nastavne jedinice student će moći:

- + Razumeti suštinu nadarenosti kao fenomena i važnost roditelja u razvoju nadarenosti kod deteta
- + Razumeti pojam dete sa posebnim potrebama, ulogu i značaj roditeljstva nadarenog deteta
- + Razumeti pojmove : darovitost, nadareno dete, roditeljstvo
- + Povećati nivo sopstvenih znanja o nadarenoj deci, ulogom i značajem roditeljstva nadarene dece
- + Razviti svest o mogućnostima primene stečenih znanja o nadarenoj deci, ulogom i značajem roditeljstva nadarene dece u budućem praktičnom radu vaspitača sa roditeljima dece predškolskog uzrasta
- + Unaprediti nivo znanja i razumevanja o nadarenoj deci, ulogom i značajem roditeljstva nadarene dece
- + Analizirati pedagošku praksu
- + Preuzeti odgovornost za učenje i sticanje znanja izvršavanjem svih programom predviđenih obaveza

AKTIVNOSTI KOJIMA ĆE SE TEMA OBRADITI:

- + Teorijska nastava /interaktivno predavanje /
- + Praktična nastava ,vežbe /radionice, diskusija, debata, kooperativni rad u malim grupama, igre uloga/

VREME NAMENJENO POJEDINOJ AKTIVNOSTI:

- + Razmena u grupi – 15 minuta
- + Predavanje - 30 minuta

NASTAVNI MATERIJALI I POMAGALA

- + Power Point prezentacija

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA ISHODA

- ✚ Aktivno uključivanje studenata u aktivnosti tokom predavanja
- ✚ Kontinuirana provera
- ✚ Pismeni ispit

Određenje osnovnih pojmova

- ✚ Nadareno dete je dete koje ima nadprosečne sposobnosti i specifične osobine ličnosti.
- ✚ Različiti su stavovi o nadarenoj deci.
- ✚ Ti pojmovi još uvek egzistiraju u stereotipima kao što su: *biti nadaren znači biti čudan, socijalno neadekvatan, loše adaptiran.*
- ✚ Važnu ulogu u rastu, razvoju, kao i vaspitanju nadarene dece imaju roditelji, odnosno vaspitači nadarenog deteta.
- ✚ Nadareno dete ima specifične karakteristike i osobine i zbog toga vaspitno delovanje roditelja može biti izuzetno teško i zahtevno
- ✚ Roditelji ne moraju biti obrazovani da bi darovito dete napredovalo, ali *porodica treba da bude stabilna.*
- ✚ Uobičajeno je za darovito dete da je često prvorodeno, jer je sve usmereno na njegove talente.
- ✚ Važno je da sredina prepozna njegove mogućnosti i omogući mu razvoj.
- ✚ Nadarena deca veoma rano pokazuju znakove nadarenosti i ukoliko su roditelji dovoljno informisani i aktivno se bave decom, biće spremni da što ranije prepoznaju ove znake, pružaju adekvatnije podsticaje i obrate se za pomoć, savet i podršku stručnjacima.

Karakteristika porodične sredine darovitog deteta:¹

✚ ***Poseban položaj u porodici.***

Darovita deca u svojim porodicama zauzimaju poseban položaj i često su to ili prvo rođena deca ili jedinci.

✚ ***Obogaćena porodična sredina.***

Darovita deca odrastaju u «obogaćenim» porodičnim sredinama – onima koje su zanimljive, raznolike i podsticajne.

✚ ***Porodica usmerena na dete.***

Porodica se na dva načina usredsređuje na razvoj darovitog deteta: jedan ili oba roditelja provode dosta vremena lično podstičući i podučavajući dete ili se pak žrtvuju kao bi dete podučavao najbolje dostupan učitelj. U oba slučaja roditeljski život je potpuno organizovan oko potreba deteta (Freeman, 1979, prema Winner, 1996; Viner, 2005).

¹ Elen Viner (Winner, 1996; Viner, 2005)

+ Pružanje primera i postavljanje visokih standarda.

Roditelji darovite dece smatraju da rad dolazi pre igre, ne odobravaju gubljenje vremena, nemarno obavljanje poslova i izbegavanje odgovornosti. Oni sami pružaju primer tako što naporno rade, a slobodno vreme provode aktivno (rade u bašti, bave se sportom, čitaju i sl.).

+ Omogućavanje samostalnosti.

Roditelji darovite dece koja postižu nadprosečne rezultate očekuju visok nivo izvođenja i nadgledaju decu, kako bi bili sigurni da oni stalno napreduju, ali su retko kruti, dominantni i autoritarni.

+ Stimulacija i visoki standardi, sklad i nega.

Porodice darovite dece obično se opisuju kao skladne, tople i pune ljubavi. One su povezanije i manje se sukobljavaju od porodica nedarovite dece. Kombinovanjem porodične topline, stimulacije i visokih očekivanja, stvara se optimalna situacija za razvijanje talenta.

Važnost roditelja u razvoju nadarene dece

- + Pretpostavlja se da nadarena deca imaju nadarene roditelje, što nije potvrđeno u statističkim analizama.**
- + Statistički podaci nisu potvrdili ni pretpostavku da se nadarena deca mogu naći isključivo u porodicama višeg socioekonomskog statusa, kod bogatijih i bolje obrazovanih roditelja.**
- + Nadarena deca se mogu naći u porodicama svih obrazovnih nivoa, a najveći broj ove dece dolazi iz porodica srednjeg ekonomskog i obrazovnog statusa.**
- + Važnost roditelja je, pre svega, u njihovoj percepciji izuzetnosti deteta, a ona pokreće sve aktivnosti porodice.**
- + Roditelji usmeravaju dete u intenzivnom, brzom i kvalitetnom sticanju veština u kojima će se najbolje ispoljiti detetove sposobnosti.**
- + Za razvoj nadarenosti važniji je aktivan angažman roditelja u vaspitanju dece, nego njihov stepen obrazovanja ili ekonomski status.**
- + Roditelji koji su i sami nadareni biće osetljiviji na znake nadarenosti svoje dece i spremniji da im pruže podršku.**
- + Dete mora osetiti ljubav, poštovanje i vođenje, imati slobodu, ali treba mu i ritam dana, predvidivost, ustaljene navike, saznanje da je svet uređeno mesto u kome vladaju određena pravila.**
- + Roditelji su upravo uzor svojoj deci.**
- + Komunikacija podrazumeva i razmenu osećanja i mogućnost izbora, a kritikovati treba samo nepoželjno ponašanje, a ne dete.**
- + Najznačajnije od svega je oomogućiti kvalitetne rane emocionalne veze.**

- ✚ Svako dete zasluži posebnu brigu svojih roditelja, ali i društva, pa tako i nadareno dete, koje je dete s posebnim potrebama zbog svojih nadprosečnih sposobnosti i specifičnih vaspitno-obrazovnih (i svih drugih) potreba.

LITERATURA

Lukić-Havelka D.(1985) : *Porodica, dete, dečiji vrtić*, Gornji Milanovac: Dečije novine

Pejić R.(2010): *Unapređivanje saradnje nastavnika i roditelja*,Filozofski fakultet, Istočno Sarajevo

Vilotijević, N. (2002): *Porodična pedagogija*,Beograd,Učiteljski fakultet u Beogradu

Grupa autora (1989): *Roditelji u dečjem vrtiću*,Zavod za udbenike i nastavna sredstva, Beograd

Domaći i strani časopisi i internet izvori vezani za probleme saradnje porodice i dečjeg vrtića

PRILOZI

An orange callout box with a gradient from light to dark orange, featuring a shadow and rounded corners. It has a tab-like shape on the left side and a small circular icon on the top right corner.

**Izvodi iz Power Point
prezentacija**

SARADNJA VRTIĆA I PORODICA

Porodica ima centralno mesto u dečjem životu.

Podsticati uspešnu saradnju između vrtića i porodice, jer će to omogućiti dobit svim učesnicima procesa, a naročito deci.

U praksi se saradnja najčešće svodi na roditeljske sastanke i kontakte sa roditeljima (uglavnom sa majkom)

Aktivnije učesće roditelja i ostalih članova porodice u životu dečjeg vrtića svedeno na minimum.

- Saradnja između predškolske ustanove i porodice je od najvećeg značaja za ostvarivanje ciljeva vaspitno-obrazovnog rada.
- Saradnja je od najvećeg značaja za ostvarivanje interesa dece i polazi od tvrdnje da porodica ima ključnu ulogu u životu deteta.
- Osnovni principi saradnje sa porodicom baziraju se na negovanju partnerskog odnosa, poštovanju ličnosti i uloge roditelja, širokoj ponudi raznih mogućnosti za uključivanje roditelja, uvažavanju ideja roditelja, ideji da saradnja kao proces zahteva vreme...

ŠTA SAVETOVATI RODITELJIMA?

- ⊗ Zadatak ustanove je da pomogne deci i roditeljima koji prvi put dolaze u nju da prevaziđu početne teškoće.
- ⊗ Adaptacija se može olakšati i skratiti njeno trajanje primenom odgovarajućih postupaka:
 - prethodnim upoznavanjem sa detetom,
 - individualnim pristupom,
 - fleksibilnim vremenom za prijem dece,
 - postepenim produžavanjem boravka u kolektivu shodno detetovim mogućnostima,
 - omogućavanjem boravka roditelja u grupi i dr.

PRETPOSTAVKE USPEŠNE SARADNJE VRIĆA I PORODICE

- ⊗ Dete predškolskog uzrasta razvija se u interakciji raznovrsnih faktora.
- ⊗ Porodica i vrtić su najvažniji, naročito ako nisu suprotstavljene i ako između njih postoji dobra komunikacija i saradnja.
- ⊗ Potreba za koordinisanim delovanjem porodica i vrtića, a ne da vrtić, kao što se to često dešava, ima prioritet.
- ⊗ Partnerstvo pomaže u unapređivanju programa i klime u vrtiću, obezbeđuje pomoć i podršku porodice, unapređuje znanja i kompetencije roditelja, povezuje porodice sa ostalima u vrtiću u cilju pružanja pomoći vaspitačima u radu.

Vidovi saradnje

Uvažavanje saveta, sugestija i ideja vaspitača od strane roditelja, odnosno razvijanje međusobne saradnje, jeste ostvarivo ukoliko je prethodno ostvaren odnos poverenja.

Roditeljski sastanci

Individualni razgovori

Zajedničke aktivnosti sa decom i roditeljima

Kućne posete

Roditeljski sastanci

Najpogodniji vid saradnje kada je cilj informisanje većeg broja roditelja, planiranje i dogovaranje o budućim aktivnostima.

Važno je obezbediti da svi pozvani roditelji dođu, a to je moguće ako vaspitač blagovremeno pošalje informaciju i tačno naznači šta je tema roditeljskog sastanka.

Drugi uslov: da je vaspitač siguran da datum i vreme održavanja roditeljskog sastanka odgovaraju pozvanim roditeljima). (da nisu zakazani u vreme kada su roditelji zauzeti radnim ili drugim obavezama

Individualni razgovori

Često nisu unapred pripremljeni, njihova draž leži u spontanosti i neformalnosti

U usputnom razgovoru roditelju se mogu opisati uspesi i napredovanje deteta

Dati uputstva i preporuke u vezi vaspitanja i nege dece.

Zajedničke aktivnosti sa decom i roditeljima

Zajedničke aktivnosti sa decom i roditeljima se mogu organizovati na različite teme

To su oblasti u kojoj roditelji mogu dati svoj doprinos, a istovremeno videti način na koji se radi sa decom, ponekad i pomoći u vođenju aktivnosti

Učešće roditelja doprinosi kvalitetnom dečijem razvoju

Kućne posete

Kućne posete su od neprocenjivog značaja za upoznavanje načina života porodice, stilova vaspitanja dece

Porodice doživljavaju posete kao **znak poštovanja** i pridaju im veliki značaj.

Važno je posetu unapred dogovoriti, u vreme koje odgovara porodici, i posebno najaviti razlog dolaska

Poneti neki od dečjih radova, to će ukućane obradovati

KOMPETENCIJE

18

Profesionalne kompetencije vaspitača potrebne za stvaranje poverenja

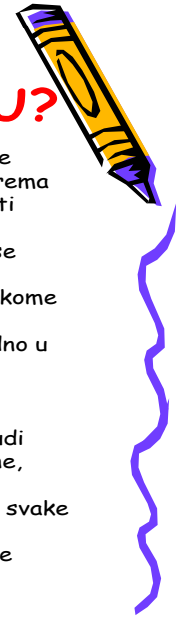
1. Veštine **otvaranja komunikacije**: prihvatanje i poštovanje
2. Pokazivanje **dobronamernosti i poznavanja samog deteta**
3. Ispoljavanje **zainteresovanosti za porodičnu i životnu sredinu** odrastanja deteta
4. Inicijativa za upoznavanje porodice kroz **kućne posete**
5. Razmatranje **očekivanja od pohađanja predškolske ustanove**
6. Informisanje roditelja o načinima **pružanja podrške deci u školovanju**
7. Veštine **vođenja komunikacije**: aktivno slušanje, empatija, decentracija

ZAŠTO INKLUZIJA U VRTIČU?

Kada vaspitavamo svu decu zajedno, razvijamo načine poučavanja koji polaze od individualnih razlika... I tako sva deca imaju iste dobiti

- promene stavova prema različitosti
- stvara se osnova za društvo u kome svi ljudi žive zajedno u miru
- razlike između ljudi su prirodne, doprinose bogatstvu svake zajednice i moraju se ispoljiti u vrtićima.

ZNAČAJ INKLUZIJE NA PREDŠKOLSKOM UZRASTU

Vaspitač sa porodicom deli odgovornost u procesu donošenja odluka u vezi s vaspitanjem i obrazovanjem njihovog deteta

- Razmenjuje informacije o rastu i razvoju deteta koje roditelji mogu primeniti kod kuće
- Upućuje roditelje kako mogu proširiti ili dopuniti aktivnosti koje se odvijaju u grupi (literatura i sl.)
- Organizuje interaktivne radionice na kojima daje model za rešavanje problema
- Pitam roditelje šta su za njih važni ciljevi koje su postavili za svoju decu
- Obavještavalroditelje i uključuje li ih u stvaranje dugoročnih i kratkoročnih planova